

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 483. Usque Ad Annum 561.

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1759

VD18 90117824

§. 5. Aliæ Justiniani Leges.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66066)

Sæculum VI. scribere coacti; at quo animo id fecerint, quæ secuta sunt, docuerunt.
A. C. 540.

§. V.

Alicæ Justiniani Leges.

Nov. 57. Illo ferme tempore Justinianus plures alias Constitutiones ad Ecclesiasticam Disciplinam pertinentes edidit. Duas habemus anno 538. datas, & ad Mennam Patriarcham directas. In prima prohibetur, ne Clerici a Ministerio discedentes unquam restitui possint; sed in eorum locum alii substituuntur, quibus priorum stipendia dentur, nec ea cœconi in suum lucrum convertant. Fundatores Ecclesiarum suo Arbitrio Clericos, qui in iis ministrent, non constituent, sed, quos volunt, Episcopo præsentent. Hic videmus Juris Patronatus originem, ut in primo Concilio Arausicano adnotavi. Lex altera eodem anno data prohibet, ne ulla nova Ecclesia ædificetur, priusquam Episcopus in loco destinato preces recitaverit, & procedente inter comprecationes populo ibi Crucem fixerit, ut id publico Ritu fiat. Prius inter Fundatorem & Episcopum convenerit, quantum ille ad luminaria, ad Vasa sacra, & Ministrorum Salaria collaturus sit. Qui Ecclesiam ruinam minantem restauraverit, Fundatori æquiparetur. Eadem Lege Ecclesiarum cœconomis

c. 2.

Sup. L.

XXVI. §. 54

Nov. 67. c. 1.

Theutobaldus seu Ildibaldus Rex Gothorum.
 A. 540.

c. 2.

nomis præcipitur, ne Episcopis absenti-
bus pecunias mittant, quibus Constanti-
nopoly sustententur, si ibi ultra, quam li-
ceat, id est, ultra annum, morentur.

Tres præterea sunt Leges prolixæ an-
no 541. datæ. In prima, data 20. Febr.
ea, quæ in Ordinationibus observanda
sunt, statuuntur. Ad eligendum Episco-
pum Clerici & Optimates Civitatis con-
grentur, & tres viros deligant. In De-
creto Electionis Eligentes super Sacra
Evangelia jurabunt, quod gratis eos ele-
gerint, & solum ideo, quia secundum Ca-
nones invenissent dignos. Consecrator
de tribus unum eliget, & primo petet ab
ipso, ut Professionem Fidei scriptam tra-
dat; tum ut Formulam Oblationis, (*)
Baptismi, aliarumque orationum solem-
nium recitet. Unde colligimus ea me-
moriam imprimi debuisse. Electus etiam
jurabit, nec dedisse se quidquam, nec ac-
cepisse, ut Episcopus ordinaretur. Si
accusetur, prius accusatio examinetur,
quam confirmetur Electus. Si Actor re-
filiat, Consecrator ex officio intra men-
ses tres inquiret. Concilia singulis annis
Mensibus Junio & Septembri agantur, in
quibus omnes Causæ Ecclesiasticæ per-
tractentur. Etiam extra Concilii tem-
pus

Sæculum VI.
A. C. 541.

Sup. lib.
XXXII.

S. 50.

Nov. 137.

Novellæ.

c. 3.

c. 4.

c. 5.

(*) Der Protestant hat an statt Oblation das
Wort Communion gesetzt. p. 256.

Sæculum VI.
A. C. 541.
pus Episcopus coram Metropolitæ accu-
sari possit, & Clerici aut Monachi coram
Episcopo. Episcopi & Presbyteri elata
voce preces Oblationis & Baptismi ad
ædificandum Populum pronuncient. Hæc
Lex ad Petrum Officiorum Magistrum di-
recta est, atque omnibus Provinciæ
Rectoribus præcipitur, ut executioni eam
dari curent.

Nov. 131.
Secunda Lex decima octava Martii
data præcipit, ut quatuor Concilia Ge-
neralia vim Legis habeant. Papa Ro-
manus omnium Episcoporum primus
fit, (*) & ipsum Episcopus Constantino-
politana

(*) Si ideo solum Episcopus Romanus Episco-
porum primus habitus fuisset, quod Cathedram
fortitus esset Romæ, quæ erat Imperii Metropolis
& Imperatorum Sedes, sicut Interpres Protestans
somnia, cur Imperii Capite, puta, Constantino
Magno ex Occidente in Orientem migrante, cur
Imperii Sede & Majestate a Roma antiqua ad
Romam Novam translata, & Civitatis Constanti-
nopolitanæ Decore & Gloria crescente, Roma
vero a Barbaris capta, direpta, incensa, cur, in-
quam, non etiam Romanorum Episcoporum Pri-
matus, Auctoritas & Prærogativæ in Episcopos
Constantinopolitanos translatae sunt? Potuerunt
Imperatores Prærogativas Civiles Roma Con-
stantinopolim transferre; cur non etiam Prima-
tum Ecclesiasticum, si, ut Interpres noster insa-
nit, Episcopi Romani Primatus a Politico fasti-
gio

politianus sequatur. Addit Imperator: *Sæculum VI.*
Episcopo Justinianæ, Patriæ Nostræ, in A.C. 541.
Episcopus Daciæ, Praliæ, (*) Dardaniæ, ~~Sup. lib.~~
Mæsiæ, Pannoniæ, tanquam Sacræ Sedis XXXII.
Vicario secundum Vigili Papæ Decretum §. 48.
 competat. Omnibus aliis Ecclesiis sua
 Privilegia salva sint. Bona earum a Tri-
 butis

gio Civitatis illius ortum traxit? Scilicet, noluerunt Imperatores Episcopos Romanos Possessione Primatus exuere. At si tanta Possessionis fuit reverentia, cur ergo hoc Possessionis Jure Episcopos Alexandrinos & Antiochenos, etiam repugnantibus SS. Pontificibus, privare non dubitarunt? Itaque miserum plane est istud Protestantium argumentum, ex quo inferre conantur, Summi Pontificis Primatum & Potestatem Juris Divini non esse. Conspirant omnium SS. Patrum testimonia dicentium, non ideo Romanæ urbis Cathedram primam fuisse, quia in illa urbe Imperatores Sedem fixerunt aliquando, sed quia S. Petrus ibi sedit. Nec aliter in Sensu congruo Jesu Christi verba ad S. Petrum dicentis: *Et tu aliquando conversus confirma Fratres tuos*, Luc. 22. accipi possunt, nisi de S. Petri Successoribus Romanis Pontificibus, aliisque per orbem diffusis Episcopis, quos Fratres vocant, explicentur; quippe Apostoli ceteri æque ac S. Petrus a Jesu Christo instructi, & a Spiritu S. illustrati ejusmodi confirmatione non adeo indigebant.

(*) Quæ hæc Provincia fuerit, non facile divinari potest. Interpres Protestans, ut se cito expediret, hanc vocem omisit.

Sæculum VI. butis & exactionibus sordidis atque præ-
 A. C. 541. ter ordinem imperatis eximantur. Con-
 tra Ecclesias solum Præscriptio quadra-

c. 5.

c. 6.

c. 9.

c. 11.

c. 12.

c. 15.

ginta annorum valeat. Hæreditates aut
 Legata Deo vel JESU Christo relicta illius
 Loci Ecclesiæ tribuantur. Episcopo com-
 petat curare, ut pia Legata solvantur,
 quæ Legi Falcidiæ subjecta non sint.
 Hospitiorum Curatores, cum Tutoribus
 æquali jure habeantur, & iisdem legibus
 teneantur.

c. 4.

Ap. Jul.
ult. Const.

Leges.

Hac Lege speciatim confirmantur Ec-
 clesiæ Carthaginensis Privilegia, quibus
 sicut etiam toti Provinciæ Africae favet
 Justiniani Rescriptum eodem anno 541.
 Regni ejus 15. datum, & ad Dacianum
 Byzacenæ Metropolitam, & totam ejus
 Synodum, quæ Episcopos duos Constan-
 tinopolim delegaverat, directum. Anno
 sequente 542. alterum dedit Rescriptum,
 quo omnes Concilii Africae Canones, non
 obstantibus exemptionibus, quæ subre-
 ptitie obtineri possent, confirmantur.
 Hæc Rescripta solum annis Imperatoris
 notantur, & nulla fit Consulum mentio;
 nam ab anno 541. & Consulatu Basilii
 ulterius continuus Consulum ordo non
 invenitur. Itaque hic modus annos no-
 tandi a Romanis in principio Reipubli-
 cæ suæ introductus hoc tempore cessat,
 & exinde anni Imperii cujuslibet Impe-
 ratoris, & Indictiones numerantur.

Lex

Lex tertia anno 541. prima Maji data, & ad Petrum Prætorio Præfectum directa ceteris longior est, atque ea, quæ Lege 20. Febr. de Ordinationibus Episcoporum lata statuuntur, confirmantur. Tum adduntur sequentia. Episcopus triginta quinque annorum sit. Potest eligi Laicus ea conditione, ut ante suam Ordinationem per trimestre Clericus sit, quo tempore necessaria discat. Antea Canones annum integrum præscripserant. Si illi, quibus jus eligendi est, Decretum suum intra Semestre non offerant, Electio ad eum, cui Ordinatio competit, devolvatur. Qui contra has Leges ordinatus fuerit, Sede pellatur, uno anno interdicantur ei Sacra, & Bona ipsius Ecclesiæ ærario addicantur. Qui Episcopum electum per calumniam accusaverit, ex Provincia sui Domicilii proscrubatur.

Simonia prohibetur, adjecta pœna, ut dans, accipiens & cooperans, deponatur, si Clerici sint, & pecunia data Ecclesiæ ærario inferatur. Si sint Laici, duplum Ecclesiæ solvant. Omnis pollicitatio hujusmodi nulla sit, &, quantum promissum fuerit, Ecclesiæ solvatur. Verumtamen pro Consecratione dare licet secundum antiquas consuetudines in hunc modum: Papa & quatuor Patriarchæ Constantinopolitanus, Alexandrinus, Antioche-

Sæculum VI.

A.C. 541.

Nov. 123.

c. 1.

c. 2.

c. 2. 16.

c. 3.

Sæculum VI.
A. C. 541.

tiochenus, & Jerosolymitanus Episcopis & Clericis, quantum mos fert, dare poterunt, si modo datum viginti libras auri non excedat. Metropolitanæ aliique Episcopi centum Solidos pro Inauguratione publice dare poterunt, & trecentos Notariis aliisque Ministris ordinantis. Saltem pro modo Redituum Ecclesiæ aliquid secundum Legis constitutionem dare licet. Licet etiam Clericis juxta Consuetudinem dare Ministris Episcopi ipsos ordinantis, si modo hæc donatio Reditus ipsorum unius anni non superet. Ecce Annatarum originem! Episcopatus non solum a Servitute, sed etiam a Potestate Patria eximit.

Annatæ.

p. 4.

Episcopi & Monachi Tutores esse non possint. At Clerici & Presbyteri esse possint, si Tutelam sponte suscipiant. Clericis prohibetur, ne Villicationem aliave mandata suscipiant, aut quocunque Negotio temporali, nisi in causa Ecclesiarum, implicentur. Non licet Clericis ab Ecclesiis suis abesse, nisi Metropolitanæ sui Epistolas habeant, nec Constantinopolim absque Licentia Patriarchæ aut Imperatoris proficisci, nec ultra annum abesse. Secus Reditibus suis priventur, & deponantur. Non liceat Episcopis aut Clericis ludere, vel spectare lusus tabularum, id est, alearum. Nec Spectaculis adesse sub Interdicti triennis

c. 10.

pœna.

pœna. Nulli Clericorum liceat Ministerium suum dimittere, ut in Sæculo vivat; secus omni munere & Dignitate privetur, & Servitutibus civitatum subijciatur.

Sæculum VI.

A. C. 541.

c. 15.

§. VI.

Jurisdictio Ecclesiastica.

Episcopi compelli non possint, ut invitiquacunque in Causa coram Judicibus Sæcularibus se sistant. Si Episcopi ejusdem Provinciæ contendant, a Metropolitana in Synodo Episcoporum illius Provinciæ judicentur. Ab eo judicio ipsis ad Patriarcham & non ulterius appellare (*) liceat. Idem statuitur, si privatus Clericus, aut Laicus contra Episcopum suum Actionem moveat. Metropolita non nisi coram Patriarcha in Judicium vocari possit. Clerici & Monachi in causa civili primum coram Episcopo in Judicium vocentur, si Partes Judicio acquiescant, Judex illius loci, quod pronunciatum fuerit, exequatur. Si Pars una intra decem dies appellet, Judex Causam examinabit. Si Sententiam Episcopi confirmet, ulterius appellare non liceat. Si Sententiam

c. 22.

c. 21.

(*) Id accipiendum, salvo Jure Primatus Episcopi Romani; nam non nisi in Causis maximi momenti Romam appellare expediebat.